
Avaluació de necessitats de la Xarxa d'Habitatges d'Inclusió de Barcelona

Informe Final

Febrer de 2019

Equip de Treball: Marçal Farré Ribas i Anna Segura Lladó

Entitats promotores:

**Ajuntament
de Barcelona**

Un informe elaborat per:

ivàlua ✓ | Institut Català d'Avaluació
de Polítiques Públiques

Institucions membres d'Ivàlua

Agraïments

Aquest informe ha estat possible gràcies a l'impuls de l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona i la Taula del Tercer Sector, així com a la col·laboració de les responsables de la Secretaria de l'Acord Ciutadà i del conjunt d'entitats de la Xarxa d'Habitatges d'Inclusió de Barcelona.

Volem agrair especialment la participació dels membres de la Comissió del Cens i la Comissió Permanent de la Xarxa d'Habitatges d'Inclusió de Barcelona en les sessions de treball conjuntes, les quals han guiat aquest treball, així com a les persones que han estat entrevistades i les entitats que s'han mostrat disposades a generar i compartir les dades necessàries per realitzar l'avaluació.

Índex

1. Introducció	2
2. De quins recursos disposa la XHIB?	3
Resum dels resultats del cens d'entitats de 2016.....	3
3. Qui és la població diana dels habitatges d'inclusió?	6
Definició de les necessitats socials a que vol donar resposta la XHIB.....	6
4. Quins perfils s'està atenent des de la XHIB?	12
Anàlisi de l'enquesta sobre el perfil de necessitat dels usuaris.....	12
Perfil de necessitats dels usuaris d'habitatges d'inclusió	13
Perfil de necessitats dels usuaris d'habitatges assistits	16
Perfil de necessitats dels usuaris d'habitatges amb suport.....	18
Perfil de necessitats dels usuaris d'habitatges supervisats.....	20
Resum dels principals resultats de l'enquesta	23
5. Encaix entre les necessitats i l'ús dels habitatges d'inclusió	25
6. Conclusions i recomanacions.....	30
Un pas endavant en el treball en xarxa	31
Una definició de necessitats consensuada i compartida.....	32
L'habitatge d'inclusió com un remei a l'exclusió social i residencial.....	33
L'habitatge d'inclusió com a recurs temporal.....	35
L'habitatge d'inclusió com a recurs que s'adapta a les necessitats de cada usuari	35
Focalització i cobertura: dos reptes connectats i complementaris	37
L'avaluació de necessitats com a exercici continu de millora i dimensionament dels serveis	38
7. Bibliografia.....	40
8. Annexos	41

1. Introducció

El 2010, l'existència d'un important nombre d'entitats socials que gestionaven habitatges per atendre a persones i famílies en situació de risc d'exclusió social i residencial va motivar la constitució de la Xarxa d'Habitatges d'Inclusió de Barcelona (d'ara endavant, XHIB). Aquesta naixia amb la voluntat d'esdevenir un espai de reflexió i coordinació pel conjunt d'actors vinculats a l'àmbit dels habitatges d'inclusió i per guiar accions futures conjuntes que contribuïssin a la dignificació i normalització de les persones que viuen en habitatges d'inclusió.

Per guiar aquesta missió, el 2017 des de la pròpia xarxa es redacta el *Manual d'organització* (Xarxa d'Habitatges d'Inclusió de Barcelona, 2017), un document marc on es defineixen les principals línies de treball que seguirà la xarxa per aconseguir els seus objectius. Aquestes línies mestres, entre d'altres coses, guien a la xarxa a treballar per:

- ✓ Arribar a consensos sobre la definició d'habitatge d'inclusió.
- ✓ Disposar de major coneixement dels recursos residencials per a la inclusió social que hi ha a la ciutat de Barcelona.
- ✓ Millorar l'accés als habitatges d'inclusió dels col·lectius més vulnerables.
- ✓ Impulsar vies de sortida dels habitatges d'inclusió que s'adaptin a les necessitats de cada persona o unitat de convivència.
- ✓ Facilitar la coordinació entre les entitats de la xarxa així com amb altres actors implicats en processos d'inclusió o cobertura de necessitats d'habitatge.
- ✓ Fer incidència política i promoure canvis en l'àmbit dels habitatges d'inclusió.

La present avaluació de necessitats té l'ambició de proporcionar informació rellevant que permeti a la xarxa avançar precisament en les línies proposades i assolir els seus objectius. Concretament, l'avaluació vol donar resposta a les següents preguntes:

1. De quants habitatges d'inclusió disposa la XHIB a la ciutat de Barcelona? Quines són les seves característiques i quin servei ofereixen?
2. A quins perfils de persona o unitat de convivència haurien d'anar destinats els habitatges d'inclusió disponibles a la ciutat?
3. Quins perfils estan sent atesos a la pràctica a través dels habitatges d'inclusió de les entitats de la xarxa?

4. Coincideixen aquests perfils amb els perfils a qui haurien d'anar dirigits els habitatges d'inclusió?
5. Quins recursos complementaris d'inclusió social i residencial haurien d'estar disponibles per facilitar la sortida dels usuaris d'habitatges d'inclusió cap a recursos més adients a les seves necessitats?

Respondre aquestes preguntes ha de permetre a la xarxa conèixer millor l'ús efectiu que s'està fent dels habitatges d'inclusió de Barcelona, i avançar cap a una proposta de serveis que s'ajusti, en quantitat i tipologia, a les necessitats socials existents a les que volen donar resposta.

La secció 2 d'aquest informe dona resposta a la primera pregunta resumint els principals resultats de l'anàlisi del cens d'entitats de la XHIB de 2016 (Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques, 2018), impulsat des de la pròpia xarxa amb l'objectiu de proporcionar una visió global dels recursos immobiliaris i humans destinats a habitatges d'inclusió a la ciutat de Barcelona. A continuació, la secció 3 proposa una definició de la població diana basada en les necessitats de les persones o unitats familiars que haurien de fer ús dels habitatges d'inclusió donats els serveis que ofereixen (Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques, 2018). La secció 4 es centra en caracteritzar les necessitats dels usuaris que actualment estant sent atesos des dels habitatges d'inclusió de les entitats de la XHIB, i identifica altres tipus de serveis o recursos complementaris que haurien d'estar disponibles per tal que els habitatges d'inclusió poguessin millorar la seva focalització. A partir d'aquestes tres peces (el cens d'entitats, la definició de necessitats i el perfil dels usuaris), la secció 5 presenta una anàlisi de l'encaix entre l'ús dels recursos d'habitatge d'inclusió i les necessitats socials. Finalment, la secció 6 conclou amb un resum de les principals conclusions de l'avaluació i un seguit de propostes o recomanacions que se'n deriven.

2. De quins recursos disposa la XHIB?

Resum dels resultats del cens d'entitats de 2016

Una de les fortaleeses potencials de la XHIB és poder proporcionar una visió global de l'estat dels habitatges d'inclusió a Barcelona. Per aprofitar aquest potencial, un dels objectius que s'ha marcat la xarxa és precisament aconseguir ampliar el coneixement sobre els recursos vinculats a habitatges d'inclusió disponibles a la ciutat. Amb aquest propòsit, en reunió plenària de la xarxa el dia 6 d'octubre de 2016 es va formalitzar la Comissió del Cens, encarregada d'impulsar un cens de

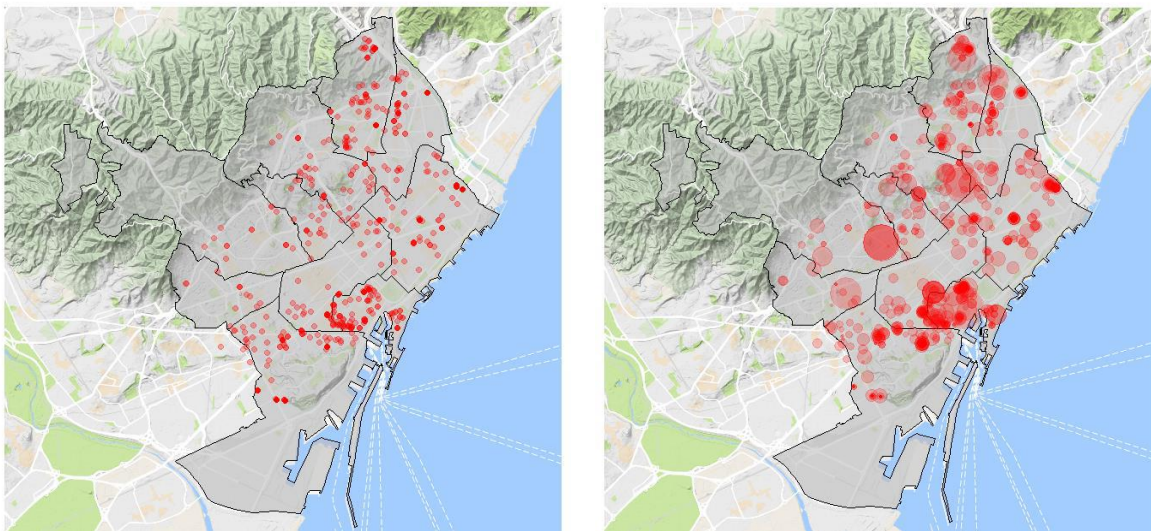
les entitats de la XHIB encarat a dimensionar els recursos immobiliaris i humans que s'estaven destinant a habitatges d'inclusió a la ciutat de Barcelona.

A continuació, es resumeixen els principals resultats i conclusions que es deriven de l'*Informe de resultats del cens de la xarxa d'habitatges d'inclusió de Barcelona* (Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques, 2018), document on s'analitza en profunditat la informació recollida a través del cens d'entitats que va ser implementat durant el darrer trimestre de 2017.. Les dades del cens fan referència a un total de **46 entitats** que el 2016 eren membres de la XHIB i estaven gestionant almenys un habitatge d'inclusió.

La primera conclusió del cens és que la xarxa està formada per entitats **molt diverses** pel que fa l'àmbit principal d'actuació, la cobertura territorial, l'antiguitat de l'organització, la composició dels òrgans de decisió o el nombre d'habitatges que gestionen.

El 2016, aquestes entitats estaven gestionant un total **677 habitatges** repartits per a tota la ciutat de Barcelona, a través dels quals s'estaven oferint **2510 places** en habitatges d'inclusió.

Figura 1. Distribució dels habitatges d'inclusió (esquerra) i les places en habitatges d'inclusió (dreta) a la ciutat de Barcelona, 2016.

Font: Elaboració pròpia a partir del cens d'entitats de 2016.

En **la majoria** dels casos, es tractava d'habitatges **unipersonals** (11,2%) o **familiars** (53,6%), i només en un 35% dels casos els usuaris conviuen amb persones que no formaven part de la seva unitat de convivència. Pel que fa al suport socioeducatiu, una part molt minoritària del habitatges (3%) disposava d'assistència 24 hores, mentre que **la gran majoria dels habitatges** o bé tenien un **suport regular però no**

diari (80%) o bé un seguiment encara menys intensiu i més espaiat en el temps (17%).

Pel que fa als recursos humans dedicats a aquests habitatges d'inclusió, el 2016 el conjunt d'entitats de la xarxa tenien **403 persones treballant en els equips educatius** que presten suport i fan seguiment als habitatges d'inclusió.

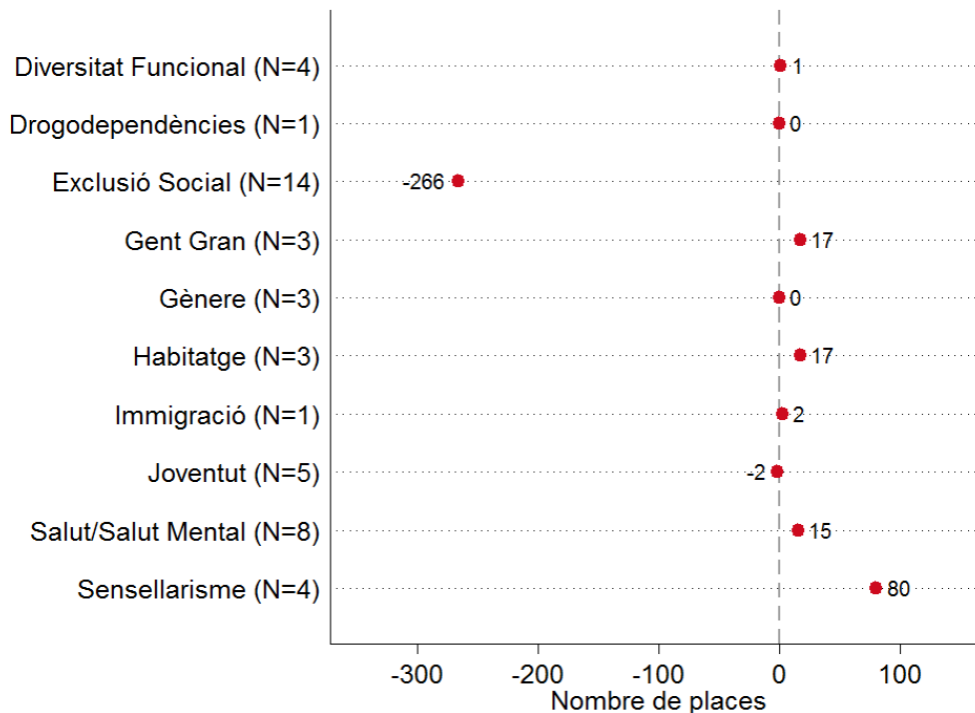
D'aquestes, el **68% eren assalariades** i el **32% ho feien de forma voluntària**.

Adicionalment, les entitats comptaven amb **234 persones més**, majoritàriament voluntàries (66%), que desenvolupaven **tasques complementaries** a les que duïen a terme els equips educatius. Val la pena destacar, però, que la majoria de persones vinculades als habitatges d'inclusió no ho estan a jornada completa, sinó unes hores al dia.

Pel que fa a l'encaix entre els recursos i les necessitats de les persones que s'hi atenen, la darrera conclusió que s'extreu de l'anàlisi del cens d'entitats és que hi ha **831 usuaris** que si tinguessin suficients recursos econòmics **podrien accedir a un habitatge normalitzat**, ja que no requereixen del suport o seguiment socioeducatiu que ofereixen els habitatges d'inclusió. Encara més interessant, **les places** en habitatges d'inclusió **que s'alliberarien** si aquestes persones poguessin accedir a habitatges normalitzats **serien suficients per oferir una plaça a totes les persones en necessitat** d'un habitatge d'inclusió que les entitats de la xarxa tenien **identificades** el 2016 (647 persones), **quedant un balanç positiu de 184 places disponibles** en habitatges d'inclusió. Aquesta darrera conclusió suggereix que els habitatges d'inclusió de les entitats de la xarxa estan donant resposta a un conjunt de persones que tot i no necessitar suport o seguiment socioeducatiu, no tenen recursos suficients per accedir a habitatges normalitzats. És a dir, estan compensant l'oferta insuficient d'alternatives d'habitatge a preus assequibles o ajustats a les possibilitats d'aquests col·lectius, com podria ser l'habitatge social o protegit.

De manera més detallada, la Figura 2 mostra, per a cada àmbit d'actuació, la diferència entre el nombre de places en habitatges d'inclusió que s'alliberarien si els usuaris que les ocupen tinguessin suficients recursos per accedir a un habitatge fora dels recursos de la xarxa i les places que s'ocuparien si s'atengués a totes les persones en necessitat d'un habitatge d'inclusió que les entitats tenen detectades i en llista d'espera.

Figura 2. Balanç net de places en habitatges d'inclusió per àmbit d'actuació principal, 2016. Nombres absoluts.

Font: Elaboració pròpia a partir del cens d'entitats de 2016.

Més endavant, a les seccions 4 i 5, s'entra en profunditat en l'anàlisi de la focalització dels habitatges d'inclusió sobre la seva població diana, i es discuteixen els recursos que haurien d'estar disponibles a la ciutat per tal que aquesta focalització millorés. Tanmateix, abans s'ha de definir que s'entén per trobar-se en necessitat d'un habitatge d'inclusió, qüestió que es tracta a la següent secció.

3. Qui és la població diana dels habitatges d'inclusió?

Definició de les necessitats socials a que vol donar resposta la XHIB

Un cop dimensionats els recursos dedicats a habitatges d'inclusió, el següent pas per poder analitzar l'encaix entre aquests i les necessitats socials d'un habitatge d'inclusió a la ciutat de Barcelona és definir de manera explícita que s'entén per trobar-se en necessitat d'un habitatge d'inclusió. En altres paraules, s'ha de definir i delimitar quines són les necessitats socials a les que les entitats de la XHIB volen donar resposta a través dels habitatges d'inclusió.

Per fer-ho, s'ha entrevistat a un seguit de responsables d'entitats de la XHIB i a un responsable municipal d'habitatge amb l'objectiu de conèixer les seves percepcions sobre els perfils d'usuaris a qui haurien d'anar destinades les places en habitatges d'inclusió. A partir de la informació extreta en aquestes entrevistes, el *Manual d'organització* de la xarxa i un grup de discussió amb representants de les entitats l'11 d'abril de 2018, s'ha arribat a una posició consensuada sobre aquest perfil de necessitat. Els resultats d'aquest procés es recullen de manera detallada en el document *Definició de necessitats socials a les que la Xarxa d'Habitatges d'Inclusió de Barcelona dona resposta* (Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques, 2018), i es resumeixen a continuació:

Per començar, s'han identificat dos eixos d'exclusió que defineixen la situació de les persones en necessitat d'un habitatge d'inclusió:

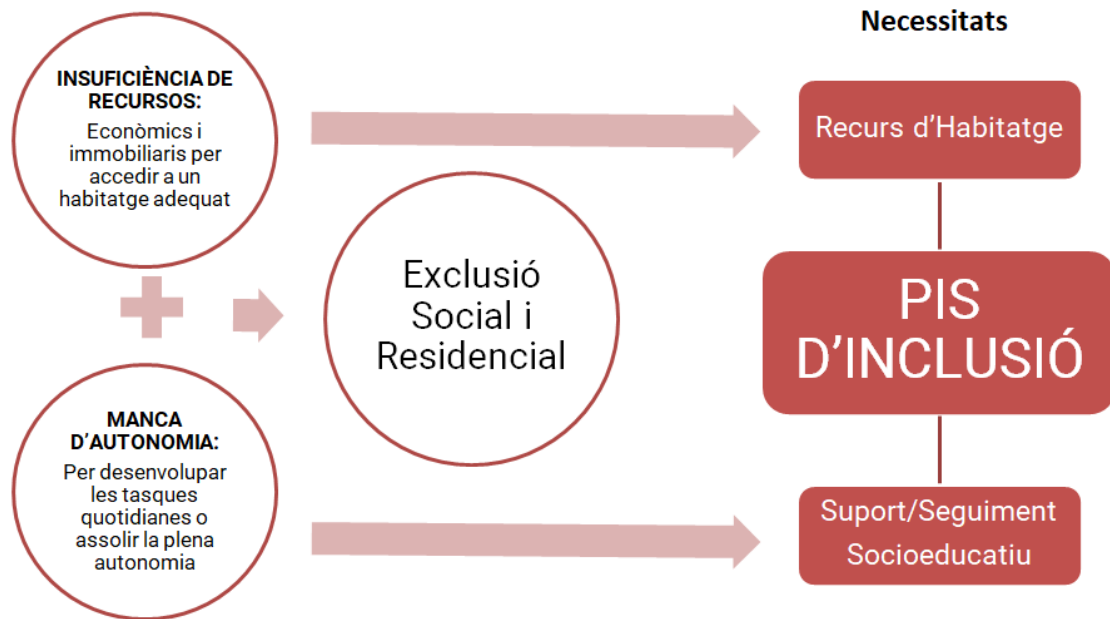
- La **insuficiència de recursos** immobiliaris o econòmics per accedir a un habitatge adequat.
- La **manca d'autonomia** o habilitats personals.

Cadascun d'aquests eixos d'exclusió té associada una necessitat diferent:

- La insuficiència de recursos per accedir a un habitatge adequat implica que la persona necessita **un lloc on poder viure** mentre es mantingui aquesta situació.
- La manca d'autonomia personal comporta la necessitat de disposar de **suport o seguiment socioeducatiu** per desenvolupar les tasques del dia a dia o assolir la plena autonomia.

Per tant, els habitatges d'inclusió serien el recurs adient per al col·lectiu de persones que presenten ambdues mancances de manera simultània, ja que estan pensats per donar resposta a les dues necessitats: la necessitat d'un habitatge i la necessitat de suport o seguiment socioeducatiu (Figura 3).

Figura 3. Eixos d'exclusió i necessitats associades.

Font: Elaboració pròpia.

A partir d'aquest marc conceptual i tenint en compte els perfils d'usuari identificats durant les entrevistes amb les entitats, per a cadascun dels dos eixos d'exclusió s'han proposat tres nivells d'intensitat de la problemàtica.

Més concretament, per l'eix d'insuficiència de **recursos**, es distingeix entre:

- Persones o unitats de convivència amb recursos econòmics i immobiliaris **insuficients i sense potencial d'augmentar-los.**
- Persones o unitats de convivència amb recursos econòmics i immobiliaris **insuficients però amb potencial d'augmentar-los.**
- Persones o unitats de convivència amb recursos econòmics i/o immobiliaris **suficients.**

Mentre que per l'eix de manca d'**autonomia** es distingeix entre:

- Persones o unitats de convivència que requereixen suport per desenvolupar tasques de la vida quotidiana i relacional.
- Persones o unitats de convivència que requereixen **suport per assolir la plena autonomia.**
- Persones o unitats de convivència amb **plena autonomia.**

La combinació dels dos eixos d'exclusió amb les seves respectives categories d'intensitat dona lloc a una matriu de necessitats, que delimita **9 perfils poblacionals amb necessitats socials diferenciades**, a partir de la qual es pot distingir entre els perfils de necessitat pels quals els habitatges d'inclusió són el recurs més adequat, i els que haurien de ser atesos per altres recursos.

A partir d'aquesta matriu, els responsables de les entitats de la XHIB que van participar en el grup de discussió de l'11 d'abril de 2018 van arribar a la conclusió consensuada que els habitatges d'inclusió de la ciutat de Barcelona haurien d'anar destinats a:

“Persones o unitats de convivència que no tenen recursos econòmics i immobiliaris suficients per accedir a un habitatge adequat i que a més requereix algun tipus de suport o seguiment socioeducatiu per desenvolupar les tasques quotidianes o per assolir la plena autonomia”

Per tant, la població diana dels habitatges d'inclusió coincidiria amb els quatre quadrants de la cantonada superior esquerra de la matriu de perfils de necessitats que mostra la Figura 4.

Figura 4. Perfils de necessitat i recursos per donar-hi resposta.

Quins perfils haurien d'accedir als pisos d'inclusió?		- Recursos econòmics i immobiliaris +		
		Recursos insuficients sense potencial d'augmentar-los	Recursos insuficients però amb potencial d'augmentar-los	Recursos econòmics o immobiliaris suficients
- Autonomia Personal +	Requereix suport per desenvolupar tasques de la vida quotidiana i relacional	Habitatges d'Inclusió Social		Suport socioeducatiu, atenció a la dependència, suport a la pròpia llar, etc.
	Requereix suport per assolir la plena autonomia			
	Plena autonomia	Ajudes al lloguer, habitatge social, habitatge protegit...	Mercat privat	

Font: Elaboració pròpia.

Pel contrari, la resta de perfils haurien de ser atesos per altres recursos i serveis més adequats a les seves necessitats, como ara polítiques de renda o habitatge orientades a afavorir l'accés a un habitatge adequat (ajudes al lloguer, habitatge

social, habitatge protegit, prestacions econòmiques, etc...) o suport o seguiment socioeducatiu desvinculat però de la provisió de l'habitatge.

Concretant encara una mica més, les diferents tipologies d'habitatges d'inclusió podrien donar resposta a col·lectius amb perfils de necessitats diferents. Per exemple, els **habitatges assistits**, entesos com a habitatges amb presència de personal 24h, i en els que es presta suport i seguiment socioeducatiu als usuaris de manera regular, haurien de donar resposta a les persones o unitats de convivència amb nivells d'autonomia més baixos (Figura 5).

Figura 5. Necessitats a les que haurien de donar resposta els habitatges assistits.

PISOS ASSISTITS Quins perfils haurien d'accedir-hi?		- Recursos econòmics i immobiliaris +		
		Recursos insuficients sense potencial d'augmentar-los	Recursos insuficients però amb potencial d'augmentar-los	Recursos econòmics o immobiliaris suficients
- Autonomia Personal +	Requereix suport per desenvolupar tasques de la vida quotidiana i relacional	Habitatges assistits		
	Requereix suport per assolir la plena autonomia			
	Plena autonomia			

Font: Elaboració pròpia.

En canvi, els **habitatges supervisats**, entesos com habitatges sense pràcticament cap presència de personal i en els que únicament es fa seguiment socioeducatiu als usuaris de forma puntual i espaiada (menys d'un cop per setmana), haurien de donar resposta a aquelles persones que tenen un nivell elevat d'autonomia per desenvolupar-se en el seu dia a dia, però que encara necessiten cert suport per assolir la plena autonomia (Figura 6).

Figura 6. Necessitats a les que haurien de donar resposta els habitatges supervisats.

PISOS SUPERVISATS: Quins perfils haurien d'accedir-hi?		- Recursos econòmics i immobiliaris +		
		Recursos insuficients sense potencial d'augmentar-los	Recursos insuficients però amb potencial d'augmentar-los	Recursos econòmics o immobiliaris suficients
+ Autonomia Personal -	Requereix suport per desenvolupar tasques de la vida quotidiana i relacional			
	Requereix suport per assolir la plena autonomia	Habitatges supervisats		
	Plena autonomia			

Font: Elaboració pròpia.

Finalment, els **habitatges amb suport** serien adequats per a tots aquells perfils que es troben en una situació intermèdia, en la qual no és necessària la presència de personal 24 hores però és desitjable un suport socioeducatiu regular i freqüent. Per tant, la població diana d'aquest tipus de recurs la formen tots els individus o unitats familiars que es troben en situació d'insuficiència de recursos i manca d'autonomia, i inclou graus de severitat de les problemàtiques diversos (Figura 7).

Figura 7. Necessitats a les que haurien de donar resposta els habitatges amb suport.

PISOS AMB SUPORT: Quins perfils haurien d'accedir-hi?		- Recursos econòmics i immobiliaris +		
		Recursos insuficients sense potencial d'augmentar-los	Recursos insuficients però amb potencial d'augmentar-los	Recursos econòmics o immobiliaris suficients
+ Autonomia Personal -	Requereix suport per desenvolupar tasques de la vida quotidiana i relacional	Habitatges amb suport		
	Requereix suport per assolir la plena autonomia	Habitatges amb suport		
	Plena autonomia			

Font: Elaboració pròpia.

Un cop definit i delimitat el concepte de necessitat d'un habitatge d'inclusió, la secció que segueix analitza en quina mesura els usuaris que, a la pràctica, estan fent ús dels diferents habitatges d'inclusió de les entitats de la xarxa compleixen amb el perfil de necessitats al que aquests recursos haurien d'estar donant resposta.

4. Quins perfils s'està atenent des de la XHIB?

Anàlisi de l'enquesta sobre el perfil de necessitat dels usuaris

L'anàlisi del perfil dels usuaris de la XHIB s'ha realitzat a partir d'una enquesta que van respondre 37 de les 48 entitats que conformen la XHIB entre el 25 de juliol i el 15 d'octubre de 2018.

A l'enquesta, per a cada tipologia d'habitatge d'inclusió, es demanava a les entitats que reportessin el nombre d'usuaris que estaven fent ús dels seus habitatges a data 1 de juliol de 2018¹. Seguidament, per a cada tipologia d'habitatge, se'ls demanava situar els usuaris i les unitats de convivència a la matriu de necessitats presentada en el punt anterior (Figura 4). Els principals resultats s'exposen a continuació.

Les 37 entitats que han respost l'enquesta han reportat disposar en total de 650 habitatges d'inclusió en els quals, a data 1 de juliol de 2018, hi vivien 2168 usuaris agrupats en 1080 unitats de convivència. El nombre d'habitatges reportats representa un 96% dels habitatges informats en el cens de la XHIB de 2016 (677 habitatges reportats). Cal tenir en compte, però, que hi ha 11 entitats de la XHIB que no han respost l'enquesta satisfactòriament² i que des de l'any 2016 es poden haver produït canvis en el nombre d'habitatges de cada entitat. Tanmateix, aquestes dades ens indiquen que la informació recollida a través de l'enquesta permet obtenir una fotografia força nítida d'on s'ubicaven els usuaris de la XHIB en termes de necessitats, segons la valoració de les pròpies entitats, a data d'1 de juliol de 2018.

¹ La classificació dels habitatges s'ha fet segons les definicions de tipologia d'habitatge acordades en el sí de la XHIB, independentment de la nomenclatura utilitzada internament per cada entitat.

² Hi ha nou entitats no han respost l'enquesta i dues han aportat dades amb inconsistències, per la qual cosa s'han descartat.

Taula 1. Habitatges i usuaris per tipologia de recurs, 2018. Nombres absoluts.

	Total	Assistit	Amb suport	Supervisat
Nombre d'habitatges	650	23	554	73
Nombre d'unitats de convivència	1080	96	832	132
Nombre d'usuaris	2168	173	1776	219
Nombre mitjà d'unitats de convivència per habitatge	1,6	4,2	1,5	1,8
Nombre mitjà d'usuaris per unitat de convivència	2,0	1,8	2,1	1,7

Font: Elaboració pròpia a partir de l'enquesta a entitats.

Perfil de necessitats dels usuaris d'habitatges d'inclusió

En relació al seu grau d'autonomia personal, la majoria de les 1060 unitats de convivència usuàries de la XHIB requeririen suport o bé per desenvolupar les tasques de la vida quotidiana (17,0%) o bé per assolir la plena autonomia (61,6%). Tanmateix, una cinquena part de les unitats de convivència (21,4%) es trobarien en una situació de plena autonomia segons les pròpies entitats de la xarxa.

Pel que fa a la disposició de recursos econòmics i immobiliaris que podrien facilitar una transició fora dels recursos de la xarxa, el 42,6% de les unitats de convivència no disposa de recursos suficients per accedir a un habitatge adequat ni tampoc es preveu que puguin augmentar-los en el futur, mentre que un 44,4% de les unitats de convivència, tot i no disposar de recursos suficients actualment es considera que tindrien potencial per augmentar-los. Finalment, el 13,0% de les unitats de convivència disposaria dels recursos suficients per realitzar una transició domiciliària fora dels recursos de la XHIB.

Figura 8. Perfil de necessitats de les unitats de convivència dels habitatges d'inclusió de la XHIB, 2018. Percentatges.

Perfil de les unitats de convivència de la XHIB		Recursos econòmics i immobiliaris		
		- Recursos insuficients sense potencial d'augmentar-los	Recursos insuficients però amb potencial d'augmentar-los	+ Recursos econòmics o immobiliaris suficients
Autonomia personal	- Requereix suport per desenvolupar tasques de la vida quotidiana i relacional	12,5	2,6	1,9
	- Requereix suport per assolir la plena autonomia	25,5	32,7	3,4
	+ Plena autonomia	4,6	9,2	7,6

Font: Elaboració pròpia a partir de l'enquesta a entitats.

Tenint en compte els dos eixos de necessitats de manera simultània, el **73,2%** de les unitats de convivència se situen en les quatre caselles que representen la població diana de la XHIB (quadrant superior esquerra), mentre que el **26,8%** no complirien amb el perfil de necessitats al que la XHIB vol donar resposta³. Dins d'aquest darrer grup, però, cal distingir entre:

- Aquelles unitats de convivència que tenen **plena autonomia** (darrera fila) però els falten recursos per accedir a un habitatge adequat (dues primeres columnes), i que per tant necessitarien un recurs d'habitatge però no suport ni seguiment socioeducatiu (**13,8%** del total de les unitats de convivència).
- Aquelles unitats de convivència que necessitarien suport socioeducatiu donat que tenen certa manca d'autonomia (primera i segona fila) però a les que no els fa falta un habitatge degut a que tenen **recursos suficients** per fer-se'n càrrec ells mateixos (darrera columna) (**5,3%** del total de les unitats de convivència).
- Aquelles unitats de convivència que a priori no necessitarien cap dels dos recursos anteriors ja que estan en una situació de **plena autonomia** (darrera fila) i disposen de **recursos suficients** (darrera columna) (**7,6%** del total d'unitats de convivència).

³ Si enlloc de parlar d'unitats de convivència es parla de nombre d'usuaris, la distribució resultant és molt similar a l'anterior (la matriu en termes d'usuaris es pot consultar a l'annex).

Figura 9. Perfil de necessitats de les unitats de convivència i els usuaris dels habitatges d'inclusió de la XHIB, 2018. Nombres absoluts.

Unitats de convivència i usuaris per perfil		Recursos econòmics i immobiliaris		
		Recursos insuficients sense potencial d'augmentar-los	Recursos insuficients però amb potencial d'augmentar-los	Recursos econòmics o immobiliaris suficients
Autonomia personal	Requereix suport per desenvolupar tasques de la vida quotidiana i relacional	Unitats de convivència: 791 Usuaris: 1627	Unitats de convivència: 58 Usuaris: 133	
	Requereix suport per assolir la plena autonomia		Unitats de convivència: 82 Usuaris: 127	
	Plena autonomia	Unitats de convivència: 149 Usuaris: 324		

Font: Elaboració pròpia a partir de l'enquesta a entitats.

En nombres absoluts, de les 1080 unitats de convivència que es trobaven en habitatges d'inclusió de les entitats de la xarxa a data 1 de juliol de 2018⁴:

- **791** unitats de convivència formades per 1627 usuaris complien amb el perfil de necessitats de la **població diana** dels habitatges d'inclusió.
- **149** unitats de convivència compostes per 324 persones, tot i trobar-se en habitatges d'inclusió, tenien una situació de **plena autonomia** i per tant no requerien suport socioeducatiu.
- **58** unitats de convivència formades per 133 usuaris, tot i requerir suport socioeducatiu, tenien **suficients recursos** per accedir a un habitatge adequat.
- Finalment, el que és més sorprenent és que segons les pròpies entitats, un total de **82** unitats de convivència compostes per 127 usuaris no presentaven cap mancança en els dos eixos de necessitat que justifiquen la necessitat d'un

⁴ A l'hora de llegir aquestes xifres cal tenir en compte que tan sols recullen allò reportat per 37 de les 48 entitats de la xarxa, ja que hi ha nou entitats que no han respost i dues que tot hi haver-ho fet, s'ha prescindit de les seves respostes degut a que presentaven inconsistències importants. Les nou entitats que no han arribat a respondre l'enquesta va reportar un total de 120 usuaris en el cens de 2016, mentre que les dues entitats de les quals s'han descartat les respostes n'havien reportat 29. Per tant, s'estima que falten per classificar aproximadament uns 149 usuaris, els quals podrien situar-se en qualsevol de les 9 caselles definides per la matriu. Prenent com a referència la mida mitjana de les unitats de convivència a la mostra (2), s'estima que aquests 149 usuaris correspondrien a 75 unitats de convivència.

habitatge d'inclusió, ja que es troben en una situació de **plena autonomia i amb recursos suficients** per accedir a un habitatge pel seu compte.

Per tant, un nombre important de les unitats de convivència i els usuaris de la XHIB es troben en una situació de necessitat que no coincideix amb el perfil de necessitats de la població diana dels habitatges d'inclusió. Això té dues implicacions:

- En primer lloc, que aquestes persones haurien d'estar fent ús d'altres tipus de serveis que donessin resposta a les seves necessitats d'una manera més adequada i específica.
- I en segon lloc, que aquestes persones estan ocupant places en habitatges d'inclusió que si fossin alliberades podrien destinar-se a persones que es troben en llista d'espera per accedir a una plaça en un habitatge d'inclusió (647, d'acord amb el cens de 2016) o d'altres usuaris en situació de necessitat que encara no hagin estat detectats per les entitats de la XHIB.

A continuació, es repeteix la mateixa anàlisi de manera separada per a cada tipologia de recurs: habitatges assistits, habitatges amb suport i habitatges supervisats. Aquesta desagregació es fa segons les definicions acordades en el sí de la xarxa.

Perfil de necessitats dels usuaris d'habitatges assistits

Els habitatges assistits, és a dir, amb presència de personal 24h, són el recurs menys comú dins la XHIB (només se n'ha reportat 23 per part de 8 entitats). Tanmateix, malgrat representar tan sols el 3,5% del total de habitatges d'inclusió de la xarxa, acullen al 9,1% de les unitats de convivència i al 8,0% del total d'usuaris de la xarxa. Això es deu a que aquest tipus de recurs, en mitjana, té un nombre d'unitats de convivència per habitatge més elevat (4,2 unitats de convivència per habitatge).

La majoria de les unitats de convivència que resideixen en habitatges assistits (53,4%) se situen en nivells intermedis d'autonomia, mentre que el 34,5% requereix suport per realitzar tasques de la vida quotidiana i el 12,1% mostren plena autonomia. Pel que fa als recursos disponibles, un 51,7% no disposa de recursos suficients ni té potencial per augmentar-los, mentre que un 41,4% tot i no disposar de recursos suficients a data de l'enquesta es considera que té potencial per augmentar-los. Finalment, les entitats de la XHIB consideren que un 6,9% de les unitats de convivència que es troben en habitatges assistits disposen de suficients recursos econòmics i/o immobiliaris.

Tenint en compte els dos eixos de necessitat, el 82,8% de les unitats de convivència se situen en les caselles corresponents a la població diana de la XHIB. Tanmateix, només el 32,8% es corresponen amb la població diana específica dels habitatges assistits, la qual coincideix amb les caselles que representen un nivell d'autonomia personal més reduïda (Figura 10).

De fet, la majoria d'unitats de convivència (53,4%) se situen en nivells intermedis d'autonomia, el que fa pensar que probablement no requereixen de presència de personal 24 hores. Enlloc, a priori els correspondria un tipus de recurs menys intensiu en suport com seria el cas dels habitatges amb suport. Al mateix temps, es considera que el 5,2% disposa de recursos econòmics o immobiliaris suficients però no de plena autonomia, per la qual cosa no necessitarien el recurs d'habitatge que proveeix la XHIB però sí que se'ls hauria de mantenir el suport socioeducatiu. A la vegada, un 10,3% de les unitats de convivència no requeririen suport socioeducatiu al trobar-se en plena autonomia però sí un recurs d'habitatge. Finalment un 1,7% de les unitats de convivència no necessitarien ni una cosa ni l'altra.

Figura 10. Perfil de necessitats de les unitats de convivència dels habitatges assistits, 2018. Percentatges.

Perfil de les unitats de convivència d'habitatges assistits		Recursos econòmics i immobiliaris			
		-		+	
		Recursos insuficients sense potencial d'augmentar-los	Recursos insuficients però amb potencial d'augmentar-los	Recursos econòmics o immobiliaris suficients	
Autonomia personal	-	Requereix suport per desenvolupar tasques de la vida quotidiana i relacional	26,7	6,0	1,7
		Requereix suport per assolir la plena autonomia	23,3	26,7	3,4
	+	Plena autonomia	1,7	8,6	1,7

Font: Elaboració pròpia a partir de l'enquesta a entitats.

Pel que fa al nombre d'usuaris, els percentatges varien de forma lleugera a favor de les caselles corresponents a la població diana dels pisos assistits, que representen usuaris amb un nivell d'autonomia més i amb insuficiència de recursos (la matriu resultant es pot consultar a l'annex). Aquest fet s'explica

perquè la mida mitjana de les unitats de convivència que se situen en aquestes caselles és lleugerament superior a la resta.

Amb relació als nombres absoluts, de les 116 unitats de convivència i 173 usuaris que es trobaven en un habitatge assistit a data 1 de juliol de 2018, i per tant contaven amb presència de personal 24 hores:

- Només **38** unitats de convivència formades per 60 usuaris necessitaven **suport per realitzar les tasques quotidianes**.

Això significa que la majoria d'usuaris només requerien suport per tal d'assolir la plena autonomia, i per tant, potser els convindria un recurs menys intensiu en suport humà, com ara els habitatges amb suport. Un altra dada que sorprèn és que 14 dels usuaris d'habitatges assistits tenen una situació de plena autonomia, tot i estar en un recurs amb presència de personal 24 hores.

Figura 11. Perfil de necessitats de les unitats de convivència i els usuaris dels habitatges assistits, 2018. Nombres absoluts.

Habitatges Assistits: Unitats de convivència i usuaris per perfil		+ Recursos econòmics i immobiliaris -		
		Recursos insuficients sense potencial d'augmentar-los	Recursos insuficients però amb potencial d'augmentar-los	Recursos econòmics o immobiliaris suficients
Autonomia personal	Requereix suport per desenvolupar tasques de la vida quotidiana i relacional	Unitats de convivència: 38 Usuaris: 60		Unitats de convivència: 6
	Requereix suport per assolir la plena autonomia	Unitats de convivència: 58 Usuaris: 82		Usuaris: 7
	Plena autonomia	Unitats de convivència: 12 Usuaris: 12		Unitats de convivència: 2 Usuaris: 2

Font: Elaboració pròpia a partir de l'enquesta a entitats.

Perfil de necessitats dels usuaris d'habitatges amb suport

Els pisos amb suport són el recurs més comú de la xarxa: representen el 85,2% dels habitatges i donen acollida al 77,0% de les unitats de convivència i al 81,9% dels usuaris i usuàries. A més, es tracta, del tipus de recurs on el nombre mig d'unitats de convivència per habitatge és menor (1,5 unitats de convivència per habitatge).

En l'eix de l'autonomia personal, el 16,7% de les unitats de convivència que es trobaven en habitatges amb suport a 1 de juliol de 2018 requerien suport per desenvolupar tasques de la vida quotidiana i relacional, el 64,9% en requerien per assolir la plena autonomia i el 18,4% ja es trobaven en situació de plena autonomia. A la vegada, d'acord amb les entitats de la xarxa, el 41,3% de les unitats de convivència no disposaven de recursos suficients ni tenien potencial per augmentar-los, mentre que el 46,9% tot i no disposar de recursos suficients sí que tindrien potencial d'augmentar-los. Finalment, l'11,8% de les unitats de convivència ja tindrien recursos suficients per realitzar una transició fora dels recursos de la XHIB.

Figura 12. Perfil de necessitats de les unitats de convivència dels habitatges amb suport, 2018. Percentatges.

Perfil de les unitats de convivència d'habitatges amb suport		Recursos econòmics i immobiliaris		
		- Recursos insuficients sense potencial d'augmentar-los	Recursos insuficients però amb potencial d'augmentar-los	+ Recursos econòmics o immobiliaris suficients
Autonomia personal	- Requereix suport per desenvolupar tasques de la vida quotidiana i relacional	12,0	2,5	2,2
	Requereix suport per assolir la plena autonomia	26,2	35,9	2,8
	+ Plena autonomia	3,1	8,4	6,9

Font: Elaboració pròpia a partir de l'enquesta a entitats.

Combinant els dos eixos de necessitat, el 76,7% encaixarien amb la definició de població diana de la XHIB que alhora coincideix amb la població diana dels habitatges amb suport. Per altra banda, entre les unitats que no es correspondrien amb la població diana hi hauria un 11,5% que necessitaria un recurs d'habitatge però no requeriria suport socioeducatiu ja que són plenament autònomes, un 4,9% que necessitaria suport socioeducatiu però que disposaria de suficients recursos per accedir a un habitatge, i un 6,9% que no necessitaria ni una cosa ni l'altra.

Pel que fa a la distribució dels usuaris, aquesta també és molt similar a la de les unitats de convivència, si bé s'observa un increment important del percentatge d'usuaris que se situen a la casella central, així com una reducció dels que

disposen de recursos suficients i dels que es troben amb un nivell baix d'autonomia i sense recursos suficients ni potencial per generar-ne més. La matriu en termes d'usuaris està disponible a l'annex.

Figura 13. Perfil de necessitats de les unitats de convivència i els usuaris dels habitatges amb suport, 2018. Nombres absoluts.

Habitatges amb Suport: Unitats de convivència i usuaris per perfil		Recursos econòmics i immobiliaris		
		+	-	-
		Recursos insuficients sense potencial d'augmentar-los	Recursos insuficients però amb potencial d'augmentar-los	Recursos econòmics o immobiliaris suficients
Autonomia personal	- Requereix suport per desenvolupar tasques de la vida quotidiana i relacional	Unitats de convivència: 638 Usuaris: 1398		Unitats de convivència: 41 Usuaris: 58
	Requereix suport per assolir la plena autonomia			
	+ Plena autonomia	Unitats de convivència: 96 Usuaris: 234		Unitats de convivència: 57 Usuaris: 86

Font: Elaboració pròpia a partir de l'enquesta a entitats.

Per acabar, val la pena destacar que aquest és el recurs amb un major nombre d'usuaris i que dona resposta a una major varietat de situacions pel que fa a la necessitat de suport socioeducatiu. Així, de les 832 unitats de convivència formades per 1776 persones:

- **638** compleixen amb el perfil de necessitats de la **població diana**.
- **96** unitats de convivència amb 234 persones només requereixen **d'un lloc adequat on viure**.
- **41** unitats de convivència i 58 usuaris només requereixen **suport socioeducatiu** no necessàriament vinculat a un recurs d'habitatge.
- Finalment, hi ha una bossa de **57** unitats de convivència i 86 usuaris que segons les pròpies entitats tenen **plena autonomia** alhora que disposen de **recursos suficients** per accedir a un habitatge.

Perfil de necessitats dels usuaris d'habitatges supervisats

Els habitatges supervisats representen el 13,2% del total d'habitatges de la XHIB i hi viuen el 15,9% de les unitats de convivència i el 12,3% dels usuaris. El nombre mig d'unitats de convivència per habitatge és d'1,8 i les unitats de convivència són de mitjana d'1,7 persones.

En l'eix de l'autonomia personal, la majoria d'unitats que viuen en pisos supervisats se situen o bé en la plena autonomia (48,5%) o bé requereixen suport per assolir la plena autonomia (47,7%). En canvi, només un 3,8% de les unitats de convivència requereix suport per desenvolupar tasques de la vida quotidiana. Pel que fa als recursos econòmics i immobiliaris disponibles, és la tipologia d'habitatge que presenta un repartiment més equilibrat entre les tres columnes ja que es considera que el 42,4% de les unitats de convivència no disposa de recursos econòmics i immobiliaris suficients ni té potencial per augmentar-los, el 31,8% malgrat no disposar de recursos suficients sí que disposa de potencial per augmentar-los, i finalment, el 25,8% disposa de recursos econòmics o immobiliaris suficients per realitzar una transició fora de la XHIB.

Figura 14. Perfil de necessitats de les unitats de convivència dels habitatges supervisats, 2018. Percentatges.

Perfil de les unitats de convivència d'habitatges supervisats		Recursos econòmics i immobiliaris		
		- Recursos insuficients sense potencial d'augmentar-los	Recursos insuficients però amb potencial d'augmentar-los	+ Recursos econòmics o immobiliaris suficients
Autonomia personal	- Requereix suport per desenvolupar tasques de la vida quotidiana i relacional	3,0	0,0	0,8
	Requereix suport per assolir la plena autonomia	22,7	17,4	7,6
	+ Plena autonomia	16,7	14,4	17,4

Font: Elaboració pròpia a partir de l'enquesta a entitats.

Tenint en compte els dos eixos conjuntament, tan sols el 43,2% de les unitats familiars encaixen amb la definició inicial de la població diana de la XHIB, mentre el 40,2% coincideix amb la població diana específica dels habitatges supervisats, que exclou a les persones amb necessitat de suport per desenvolupar-se en la

vida quotidiana, ja que els habitatges supervisats només presten suport socioeducatiu espaiat en el temps.

Destaca el fet que gairebé una tercera part (31,1%) de les unitats de convivència que viuen en habitatges supervisats se situen en les graelles de plena autonomia però sense disposició de recursos suficients per fer una transició fora dels recursos de la XHIB. Aquestes són persones que si disposessin d'un habitatge, podrien fer vida autònoma sense necessitat de suport socioeducatiu. Al mateix temps, hi ha un 17,4% d'unitats de convivència que a judici de les pròpies entitats de la XHIB es troben en situació de plena autonomia i disposen de recursos econòmics o immobiliaris suficients per accedir a un habitatge per ells mateixos. Finalment, el 8,3% de les unitats que necessitarien un seguiment o suport socioeducatiu però no un recurs d'habitatge.

La distribució dels percentatges d'usuaris és força similar a la de les unitats de convivència, si bé es percep un lleuger augment del pes de les situacions de plena autonomia a costa de la proporció d'usuaris amb nivells baixos o intermedis d'autonomia. Al mateix temps hi ha un cert augment del percentatge d'usuaris que tot i no disposar de recursos suficients a l'actualitat tenen el potencial per fer-los augmentar, així com dels que ja disposen de recursos suficients, la qual cosa indica que les unitats de convivència que es troben en aquestes categories tendeixen a ser més nombroses. La matriu de resultats en termes d'usuaris es pot consultar a l'annex de l'informe.

En nombres absoluts, el primer que salta a la vista és que hi ha un total de 64 unitats de convivència i 117 usuaris que estaven fent ús d'un habitatge supervisat d'entitats de la XHIB tot i no presentar cap mancança d'autonomia. És mes, d'aquestes, 23 tenien suficients recursos per accedir a un habitatge adequat pel seu compte. D'altra banda, tot i que són pocs, també val la pena destacar que 6 usuaris que requerien suport per realitzar tasques quotidianes estaven rebent suport socioeducatiu menys d'una vegada a la setmana, tot i que probablement els beneficiaria un suport més intensiu. Finalment, remarcar que 53 unitats de convivència i 82 usuaris es trobaven en el recurs adequat donat el seu perfil de necessitats.

Figura 15. Perfil de necessitats de les unitats de convivència i els usuaris dels habitatges supervisats, 2018. Nombres absoluts.

Habitatges Supervisats: Unitats de convivència i usuaris per perfil		+ Recursos econòmics i immobiliaris -		
		Recursos insuficients sense potencial d'augmentar-los	Recursos insuficients però amb potencial d'augmentar-los	Recursos econòmics o immobiliaris suficients
Autonomia personal	- Requereix suport per desenvolupar tasques de la vida quotidiana i relacional	Unitats de convivència: 4 Usuaris: 4	Unitats de convivència: 1 Usuaris: 2	
	Requereix suport per assolir la plena autonomia	Unitats de convivència: 53 Usuaris: 82	Unitats de convivència: 10 Usuaris: 23	
	+ Plena autonomia	Unitats de convivència: 41 Usuaris: 78	Unitats de convivència: 23 Usuaris: 39	

Font: Elaboració pròpia a partir de l'enquesta a entitats.

Resum dels principals resultats de l'enquesta

A continuació es presenten breument els principals resultats de l'enquesta:

- **Focalització en la població diana de la XHIB:** de manera general, el 73,2% de les unitats de convivència ateses en habitatges d'inclusió d'entitats de la xarxa encaixen amb el perfil de necessitats de la població diana d'aquest servei. De forma destacada, mentre que en el cas dels pisos assistits aquest percentatge arriba al 82,8%, en el cas dels habitatges supervisats se situa al 43,2%. En els habitatges amb suport, que representen la majoria d'habitatges d'inclusió de la xarxa, la focalització és del 76,7%.
- **Focalització en la població diana específica de la tipologia de recurs:** en el cas dels pisos assistits, un percentatge elevat d'unitats de convivència se situen en nivells intermedis d'autonomia (requereixen suport per assolir la plena autonomia, però no per desenvolupar tasques de la vida quotidiana). Concretament del 53,4% de les unitats de convivència i 50,3% dels usuaris.
- **Necessitat exclusiva d'habitatge:** les entitats de la XHIB situen el 13,8% de les unitats de convivència en una situació d'autonomia plena però amb recursos econòmics i immobiliaris insuficients per accedir a un habitatge adequat. Es tractaria, doncs, del perfil d'usuaris que necessiten un recurs d'habitatge desvinculat del suport socioeducatiu. Aquests casos són especialment comuns en els habitatges supervisats, on s'enfilen fins el 31,1%.

Taula 1. Focalització en les unitats de convivència de la població diana per tipologia de recurs, 2018. Percentatges.

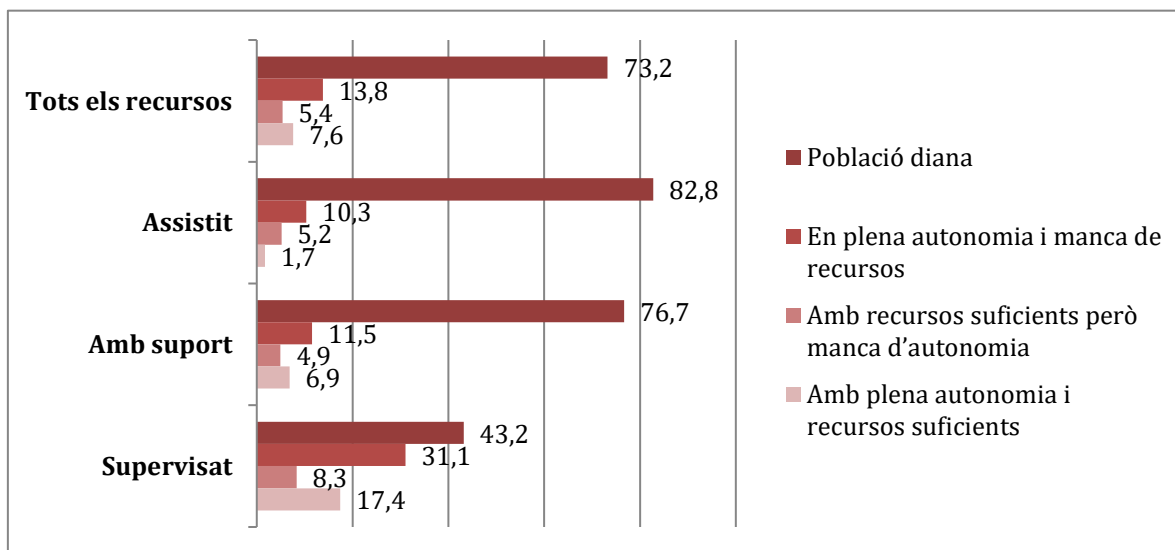
	Habitatges assistits	Habitatges amb suport	Habitatges supervisats	Conjunt d'habitatges
Compleixen el perfil del recurs en el que es troben	32,8%	76,7%	40,2%	67,6%
Compleixen el perfil de població diana de la XHIB	82,8%	76,7%	43,2%	73,2%
No compleixen el perfil de població diana de la XHIB	17,2%	23,3%	56,8%	26,8%
- Necessiten suport socioeducatiu però no un habitatge	5,2%	4,9%	8,3%	5,4%
- Necessiten un habitatge però no suport socioeducatiu	10,3%	11,5%	31,1%	13,8%
- No necessiten ni habitatge suport socioeducatiu	1,7%	6,9%	17,4%	7,6%

Font: Elaboració pròpia a partir de l'enquesta a entitats.

- **Necessitat exclusiva de suport socioeducatiu:** el 5,4% de les unitats de convivència disposarien de recursos econòmics o immobiliaris suficients per realitzar una transició domiciliària, però a la vegada presentarien mancances d'autonomia que faria necessari que se'ls seguís prestant algun tipus de suport socioeducatiu.
- **Necessitat d'una solució d'habitatge permanent:** Un 41,5% de les unitats de convivència que es troben actualment en habitatges d'inclusió d'entitats de la xarxa no disposen de recursos econòmics i immobiliaris suficients, ni potencial per augmentar-los. Això implica que no s'espera que aquestes famílies puguin accedir a un habitatge de mercat, inclús un cop assolida la situació de plena autonomia. Per tant, és una població que necessita una solució d'habitatge permanent. Aquest grup és especialment elevat en els habitatges assistits, on representen el 51,7% del total d'unitats de convivència.
- **En condicions d'accedir a un habitatge de mercat:** finalment, una proporció no menor del total d'unitats de convivència ateses en habitatges d'inclusió (7,6%) es troben, a judici de les pròpies entitats, en una situació de plena autonomia

ahora que disposen de recursos econòmics o immobiliaris suficients per accedir a un habitatge. Aquesta suposa una desfocalització total dels recursos donat que aquestes famílies no presenten cap dels dos eixos de necessitat als que els habitatges d'inclusió busquen donar solució. Aquesta proporció es manté baixa entre els usuaris dels habitatges assistits (1,7%) i amb suport (6,9%), però assoleix dimensions importants en els recursos supervisats (17,4%).

Figura 16. Focalització en les unitats de convivència de la població diana per tipologia de recurs, 2018. Percentatges.

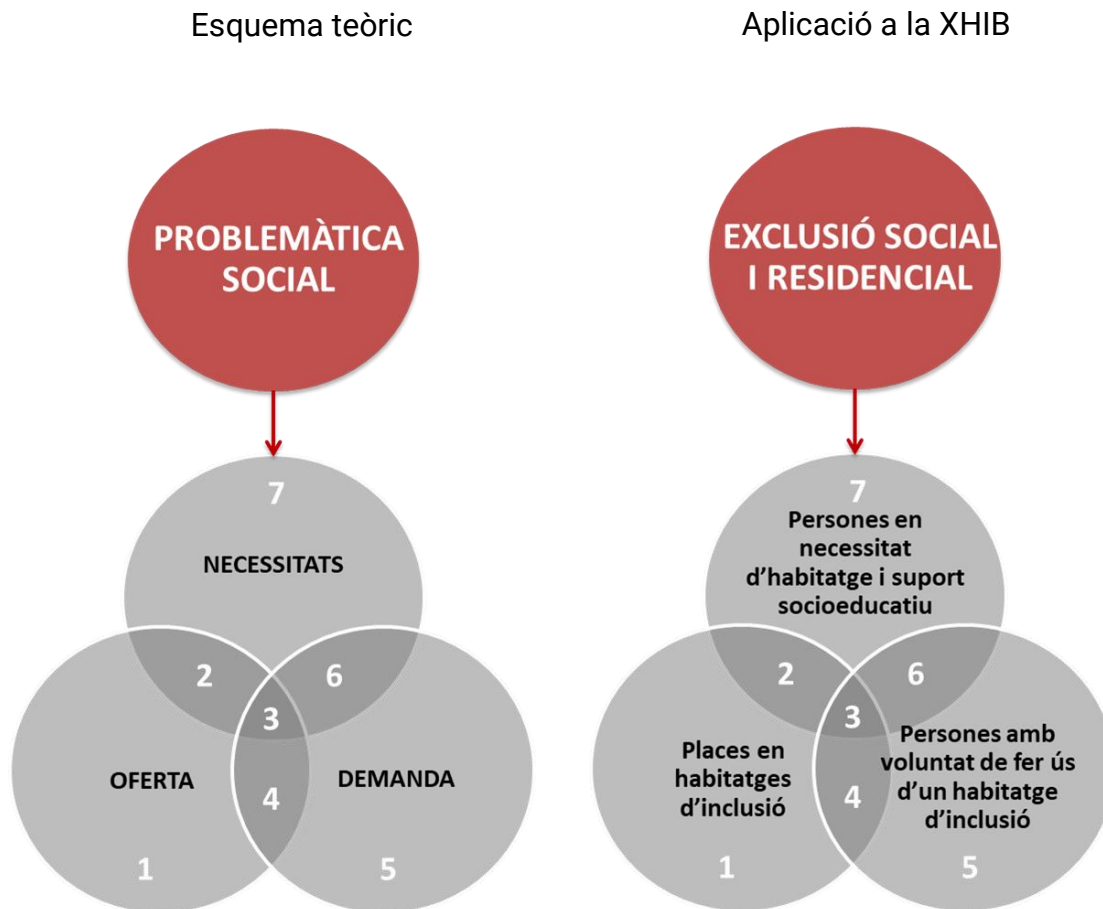

Font: Elaboració pròpia a partir de l'enquesta a entitats.

5. Encaix entre les necessitats i l'ús dels habitatges d'inclusió

L'objectiu final d'aquesta avaluació de necessitats és posar en relació els recursos vinculats a habitatges d'inclusió que tenen les entitats de la xarxa a Barcelona (oferta) amb la necessitat social a les que aquestes entitats volen donar resposta mitjançant aquests recursos (necessitats), mirant tant l'ús actual com potencial dels habitatges d'inclusió (demanda). Això és, agafar l'esquema teòric d'una avaluació de necessitats (Figura 17, esquerra) i aplicar-lo al cas concret dels habitatges d'inclusió de la XHIB a la ciutat de Barcelona (Figura 17, dreta).

Figura 17. Esquema de l'avaluació de necessitats de la XHIB

Font: Adaptat d'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques (2009)

En un servei ben focalitzat i amb una cobertura adequada, les tres circumferències de la Figura 17 haurien d'estar sobreposades (o com a mínim les circumferències d'oferta i necessitats haurien de coincidir entre elles i trobar-se dins de la circumferència de demanda), de manera que tots els recursos disponibles fossin utilitzats per persones que es trobessin en situació de necessitat del servei i a més no hi hagués cap persona en necessitat desatesa. Traslladat a l'àmbit d'actuació de la XHIB, això significa que:

- Totes les places en habitatges d'inclusió haurien d'estar ocupades per persones o unitats de convivència que presentessin simultàniament una manca de recursos per accedir a un habitatge adequat i una manca d'autonomia per desenvolupar les tasques quotidianes o assolir la plena autonomia.
- Les places en habitatges d'inclusió fossin suficients per atendre a totes les persones que es trobessin en necessitat de fer-ne ús.

Això significa, s'hauria de maximitzar l'àrea 3 de la Figura 17. Tanmateix, a la pràctica sempre es creen desajustos, representats per la resta d'àrees de la figura, que és important detectar i dimensionar. Aquest és, precisament, l'objectiu de la present avaluació de les necessitats.

Per començar, l'anàlisi del cens d'entitats presentat a la secció 2 permet no només dimensionar l'**oferta total de places en d'habitatges d'inclusió a la ciutat**, que el 2016 eren **2510**, sinó que també proporciona pistes sobre les dimensions de les diferents àrees que componen l'oferta. Concretament, en el cas dels habitatges d'inclusió de la XHIB:

- L'**àrea 1**, que representa una oferta de recursos que no responen a la necessitat social d'un habitatge i suport socioeducatiu i que a més no tenen demanda per part de la població, i l'**àrea 2**, que representa l'oferta de serveis necessaris i rellevants però que estan en desús per falta de demanda, **no semblen existir**.
- Això es deu a que, d'una banda, totes les places en habitatges d'inclusió estan ocupades i per tant no hi ha un problema d'excés d'oferta. D'altra banda, donat que els habitatges d'inclusió ofereixen un lloc on viure i suport socioeducatiu, aquests responen clarament a les necessitats de les persones que es troben de manera simultània en una situació d'exclusió social i residencial, i per tant, en la mesura que hi hagi persones en aquesta situació, en cap cas es pot considerar que els habitatges d'inclusió siguin un recurs innecessari.
- Per tant, en el cas dels habitatges d'inclusió tota l'oferta està sent absorbida per la demanda, i per tant **les úniques àrees d'oferta que existeixen a la pràctica són l'àrea 3**, que representa un ús adequat dels recursos entès com que aquests estan sent utilitzats per persones en necessitat, i l'**àrea 4**, que representa les places que estan sent utilitzades per persones que no compleixen el perfil de necessitats a les que volen donar resposta els habitatges d'inclusió.
- El cens també proporciona informació per distingir entre aquests dos col·lectius. Concretament, les entitats reporten el nombre d'usuaris que si tinguessin suficients recursos podrien accedir a un pis normalitzat ja que no precisen de suport ni seguiment socioeducatiu. Aquestes persones, tot i necessitar un habitatge, no compleixen amb el perfil de la població diana dels habitatges d'inclusió perquè no requereixen suport socioeducatiu, i per tant se situarien a l'**àrea 4**. A partir del cens de 2016, les entitats van dimensionar aquest col·lectiu en **831 persones**, el que suposa que un **terç del total de les places disponibles** en habitatges d'inclusió estaven ocupades per persones que únicament tenien un problema de recursos però no necessitaven suport socioeducatiu. A més, cal tenir en compte que aquest no és l'únic col·lectiu que pot estar fent ús dels habitatges d'inclusió sense complir el perfil, ja que es podria donar el cas que hi hagués persones usuàries que tinguessin recursos però estiguessin vivint a un habitatge d'inclusió donada la seva necessitat de suport socioeducatiu. Tanmateix,

aquestes persones no complirien la condició de patir les dues mancances de manera simultània i per tant no coincidirien amb el perfil diana dels habitatges d'inclusió.

A més, les dades del cens del 2016 també permeten analitzar parcialment la demanda de places en habitatges d'inclusió. Més concretament:

- El cens recull el nombre de persones en **llista d'espera** que tenen detectades les entitats de la xarxa, que situa en **647 persones**. En termes de la Figura 17, les persones en llista d'espera són un dels col·lectius, tot i que no l'únic, que es troben a les **àrees 5 i 6**, que representen persones amb voluntat de fer ús d'un habitatge d'inclusió però que no estan sent ateses. No és l'únic col·lectiu ja que és possible que hi hagi persones en aquesta situació que no estiguin detectades per les entitats, i per tant, aquestes 647 representen el mínim de persones que voldrien accedir a un habitatge d'inclusió però que no en són usuàries. Addicionalment, també es important destacar que la llista d'espera pot incloure tant a persones que compleixin el perfil de necessitat (**àrea 6**) com persones que no el compleixin (**àrea 5**), i que és important poder distingir entre els dos col·lectius ja que els habitatges d'inclusió només han d'aspirar a atendre a les persones que el compleixen.

Un cop caracteritzada l'oferta i parcialment la demanda d'habitatges d'inclusió, com a primer pas per millorar la focalització i cobertura d'aquest servei, la present avaluació s'ha centrat en analitzar el perfil de necessitats dels usuaris que estaven fent ús d'un habitatge d'inclusió a data 1 de juliol de 2018.

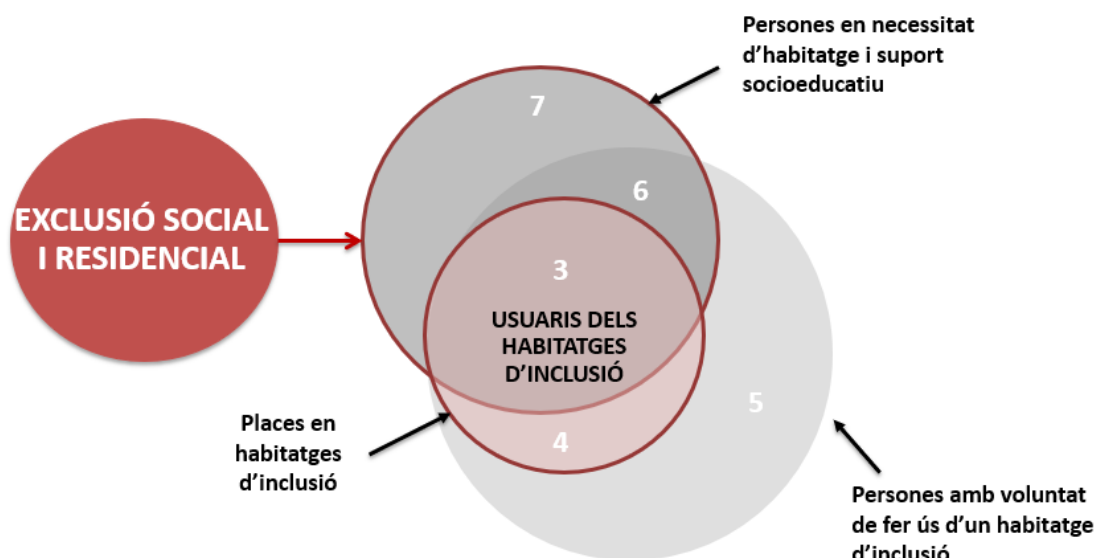
Aquesta segona peça d'informació, presentada en detall a la secció 4, té l'objectiu de distingir de manera més acurada entre les unitats de convivència usuàries dels habitatges d'inclusió que coincideixen amb el perfil de la població diana, és a dir, que no tenen recursos suficients per accedir a un habitatge adequat ni autonomia per desenvolupar-se en el dia a dia o per assolir la plena autonomia (**àrea 3**) i les que no el compleixen, ja sigui perquè no presenten una o cap de les mancances que defineixen a la població diana dels habitatges d'inclusió (**àrea 4**).

- D'acord a l'enquesta adreçada a les entitats de la XHIB, el 73,2% de les unitats de convivència compleixen el perfil de la població diana (**àrea 3**), mentre que el 26,8% no ho fan (**àrea 4**). Dins d'aquest darrer grup resulta interessant constatar l'existència de tres subgrups, els quals tindrien associades diferents necessitats.
- El subgrup més nombrós representa el **13,8%** del total d'unitats de convivència usuàries d'habitatges d'inclusió de la xarxa i es correspon amb aquelles que, tot i disposar de **plena autonomia**, no tenen els recursos econòmics o immobiliaris suficients per fer una transició domiciliària. Per altra banda, el **5,4%** de les unitats de convivència es trobaven en la situació inversa, la de disposar de **recursos**

econòmics i immobiliaris suficients però no d'autonomia plena. Finalment, el **7,6%** disposarien d'**autonomia plena i recursos suficients**.

- A més, l'enquesta a les entitats permet analitzar els perfils separatament per tipus de recurs. A través d'aquest exercici es veu com en els habitatges supervisats és on es produeix un major desajust entre el perfil dels usuaris i usuàries i el de la població diana. A la vegada, també cal destacar que en els pisos assistits hi ha un percentatge elevat d'unitats de convivència que se situen en nivells intermedis d'autonomia, a les quals a priori sembla que els hauria de correspondre un tipus de recursos menys intensiu en suport, com ara habitatges amb suport.

Figura 18. Esquema de la focalització dels habitatges d'inclusió en la població diana.

Font: Elaboració pròpia.

Per tant, el mapa de necessitats, oferta i ús de recursos dels habitatges d'inclusió de la xarxa quedaria tal i com mostra la Figura 18. Esquema de la :

- Les àrees 1 i 2 no existeixen, ja que no hi ha places en habitatges d'inclusió que no estiguin sent demandades o utilitzades. Com a conseqüència, els nombre d'usuaris coincideix amb l'oferta de places en habitatges d'inclusió, i coincideix amb les àrees 3 i 4.
- La diferència entre les àrees 3 i 4 és que la primera representa el conjunt de places d'habitatges d'inclusió que estan sent utilitzades per a persones que compleixen amb el perfil de la població diana, mentre que la segona representa l'ús del servei per part de persones que no compleixen aquest perfil. Mitjançant l'enquesta feta a les entitats, s'ha estimat que l'àrea 3 representa el 73,2% dels usuaris de la XHIB, mentre que l'àrea 4 correspon al 26,8% restant.

- Les àrees 5 i 6 representen persones que han expressat a les entitats la seva necessitat i voluntat d'accedir a un habitatge d'inclusió, i que a través del cens de 2016 s'ha estimat que són unes 647. Tanmateix, quedaria pendent valorar quines d'aquestes persones o unitats familiars que es troben a la llista d'espera de les entitats compleixen amb el perfil de la població diana dels habitatges d'inclusió i per tant, haurien d'accedir a una plaça, i quines en canvi necessitarien altres tipus de recursos.
- Finalment, no ha estat l'objectiu d'aquesta avaluació dimensionar el nombre de persones que es troben en situació de necessitar un habitatge d'inclusió i no estan identificades per les entitats de la xarxa (àrea 7). No obstant, amb l'objectiu de seguir avançant cap a un bon dimensionament del servei (és a dir, per saber quantes places serien necessàries per atendre a totes les persones en necessitat a la ciutat de Barcelona) aquest és un exercici que valdria la pena fer en el futur.

6. Conclusions i recomanacions

L'avaluació de necessitats presentada en aquest informe tenia com a finalitat última proporcionar informació rellevant que ajudés a la xarxa a treballar en les línies mestres recollides en el *Manual d'organització* (Xarxa d'Habitatges d'Inclusió de Barcelona, 2017) de la pròpia XHIB i a aconseguir els seus objectius, entre els quals es troben:

- ✓ Arribar a consensos sobre la definició d'habitatge d'inclusió.
- ✓ Disposar de major coneixement dels recursos residencials per a la inclusió social que hi ha a la ciutat de Barcelona.
- ✓ Millorar l'accés als habitatges d'inclusió dels col·lectius més vulnerables.
- ✓ Impulsar vies de sortida dels habitatges d'inclusió que s'adaptin a les necessitats de cada persona o unitat de convivència.
- ✓ Facilitar la coordinació entre les entitats de la xarxa així com amb altres actors implicats en processos d'inclusió o cobertura de necessitats d'habitatge.
- ✓ Fer incidència política i promoure canvis en l'àmbit dels habitatges d'inclusió.

Tant la informació que es desprèn d'aquesta avaluació com el procés que s'ha seguit per realitzar-la, que ha comptat amb una implicació important de diverses entitats de la xarxa, han contribuït a avançar en aquests objectius de les següents maneres.

Un pas endavant en el treball en xarxa

Objectius de la xarxa:

- ✓ Arribar a consensos sobre la definició d'habitatge d'inclusió.
- ✓ Facilitar la coordinació entre les entitats de la xarxa així com amb altres actors implicats en processos d'inclusió o cobertura de necessitats d'habitatge.

Contribucions de l'avaluació:

Un dels primers fruits de la feina de la xarxa des del seu reimpuls el 2014 va ser l'aparició de la següent definició consensuada sobre que era un habitatge d'inclusió:

"Els habitatges d'inclusió són habitatges de qualitat, temporals i adaptats en funció de les necessitats de la persona, unipersonals, familiars o compartits, que són gestionats per administracions públiques o per entitats sense afany de lucre que, en règim de lloguer o sota altres formes d'ocupació, es destinen a atendre persones o famílies en situació d'exclusió social que requereixen una atenció especial, per la qual cosa compten amb suport i seguiment socioeducatiu per tal d'afavorir la seva completa integració social."

A partir d'aquí, es va impulsar un cens per comptabilitzar els recursos de les entitats de la xarxa que complien amb aquesta definició. És a dir, per dimensionar el nombre d'habitatges d'inclusió a la ciutat. En el marc d'aquest cens, es demanava a les entitats que llistessin els habitatges d'inclusió de que disposaven, distingint entre tres tipus de recurs segons la intensitat del suport socioeducatiu:

- **Habitatges assistits:** amb presència de personal 24 hores, suport i seguiment socioeducatiu.
- **Habitatge amb suport:** amb suport intermitent i seguiment socioeducatiu.
- **Habitatge supervisat:** amb un seguiment socioeducatiu menor.

Una de les conclusions a les que es va arribar a partir de l'anàlisi d'aquest cens i la informació recollida a través de les entrevistes amb responsables d'entitats va ser que diferents entitats situaven el mateix tipus de recurs en diferents categories, mentre que recursos molt diferents eren classificats en la mateixa. Aquestes inconsistències es devien a que les definicions proposades en el cens eren poc concretes i a que les diferents entitats tenen la seva pròpia nomenclatura per anomenar als seus recursos. Tanmateix, per poder treballar en xarxa és important

que les entitats comparteixin un mateix llenguatge. Per tant, en el marc d'aquesta avaluació es van consensuar noves definicions pels tres tipus d'habitatge⁵:

- **Habitatge assistit:** habitatge amb presència de personal 24 hores, i en el qual es presta suport i seguiment socioeducatiu als usuaris de manera regular.
- **Habitatge amb suport:** habitatge sense presència de personal 24 hores però en el qual es presta suport i seguiment socioeducatiu de manera freqüent i regular, entenent per freqüent al menys un cop a la setmana.
- **Habitatge supervisat:** habitatge sense pràcticament cap presència de personal i en el qual únicament es fa seguiment socioeducatiu als usuaris de forma puntual i espaiada, és a dir, menys d'un cop per setmana.

Tenir definicions compartides sobre els diferents tipus d'habitatge facilita la tasca d'agregació d'informació, tant necessària en una xarxa rica i diversa com la XHIB:

Recomanacions

- Amb l'objectiu de potenciar i facilitar el treball en xarxa, seguir utilitzant les noves definicions de tipus d'habitatge consensuades en el marc d'aquesta avaluació.
- Considerar la possibilitat d'expandir l'ús d'aquestes noves definicions en altres activitats que es facin en xarxa amb entitats vinculades a habitatges d'inclusió, com ara el cens anual d'habitatges d'inclusió de Catalunya.

Una definició de necessitats consensuada i compartida

Objectius de la xarxa:

- ✓ Facilitar la coordinació entre les entitats de la xarxa així com amb altres actors implicats en processos d'inclusió o cobertura de necessitats d'habitatge.

Contribucions de l'avaluació:

En la mateixa línia de tenir un llenguatge compartit, aquesta avaluació també ha permès que hi hagi una idea compartida entre les entitats membre sobre què s'entén per una persona o unitat familiar en situació de necessitar un habitatge d'inclusió:

⁵ Les definicions van ser acordades amb les entitats participants a la Comissió permanent i la Comissió del cens, i van ser validades en reunió plenària de la xarxa el 4 de juliol de 2018.

“Es troben en necessitat d'un habitatge d'inclusió aquelles persones o unitats familiars que no tenen recursos econòmics i/o immobiliaris suficients per accedir a un habitatge adequat i que a més requereixen algun tipus de suport o seguiment socioeducatiu per desenvolupar les tasques quotidianes o per assolir la plena autonomia”

Al tractar-se d'una xarxa amb entitats molt variades que tracten amb persones i famílies amb perfils molt diferents, calia que aquesta fos una definició de mínims, genèrica i flexible, per tal que totes les entitats s'hi poguessin sentir incloses. Per tant, la definició proposada deixa de banda característiques sociodemogràfiques i problemàtiques específiques dels diferents col·lectius que estan atenent des de les entitats de la xarxa per centrar-se en les mancances que presenten les persones, i les necessitats a cobrir que se'n deriven.

De nou, tenir una idea compartida a nivell de xarxa sobre quina és la població diana dels habitatges d'inclusió és clau per poder comptar amb una visió global sobre com s'hi està donant resposta a nivell de xarxa, ja que permet agregar dades de les diferents entitats de manera fàcil i robusta.

Recomanacions

- Per facilitar la tasca d'analitzar la situació dels usuaris dels habitatges d'inclusió a nivell de xarxa, des de la XHIB, animar a les entitats a fer ús de la caracterització de necessitats basada en la manca de recursos i autonomia consensuada en el marc d'aquesta avaluació.
- A nivell d'entitat, complementar la caracterització dels usuaris que fa la pròpia l'entitat a partir de criteris propis adaptats al perfil dels seus usuaris amb la caracterització de necessitats basada en les mancances consensuada a nivell de xarxa en el marc d'aquesta avaluació.

L'habitatge d'inclusió com un remei a l'exclusió social i residencial

Objectius de la xarxa:

- ✓ Impulsar vies de sortida dels habitatges d'inclusió que s'adaptin a les necessitats de cada persona o unitat de convivència.

Contribucions de l'avaluació:

D'acord a la definició de necessitats treballada i consensuada en el si de la xarxa, els habitatges d'inclusió van destinats a persones en necessitat d'un lloc adequat on viure i de suport o seguiment socioeducatiu per desenvolupar-se en el dia a dia o assolir la plena autonomia. Tanmateix, en quasi bé una cinquena part dels casos els usuaris dels habitatges d'inclusió només presenten mancances en un dels dos eixos: o bé en l'autonomia personal o bé en la disposició de recursos.

Això comporta que s'estiguin dedicant recursos a usuaris que no els necessiten però que estan disposats a acceptar-los. Més concretament, hi ha gairebé un 14% d'unitats de convivència usuàries d'habitatges d'inclusió a les que se'ls està donant suport o seguiment socioeducatiu tot i trobar-se en una situació de plena autonomia, ja que estan disposades a rebre'l a canvi de tenir un lloc adequat on viure. Al mateix temps, hi ha un conjunt d'unitats familiars que tot i tenir recursos per accedir a un habitatge, estan vivint a un habitatge d'inclusió per poder rebre el suport socioeducatiu que necessiten per desenvolupar les tasques quotidianes o assolir la plena autonomia. Tenint en compte que l'habitatge és un recurs escàs a la ciutat de Barcelona i que per tant augmentar el nombre de places ofertes en habitatges d'inclusió és costós, en aquests casos tindria sentit plantejar un suport, supervisió o seguiment desvinculat del recurs immobiliari.

Per tant, a la pràctica els habitatges d'inclusió estan donant resposta tant a casos d'exclusió social sense exclusió residencial com a casos d'exclusió residencial sense altres eixos d'exclusió social, ocupant places que podrien ser utilitzades per persones que es beneficiarien dels dos serveis oferts en el marc d'un habitatge d'inclusió: un habitatge i suport socioeducatiu.

Recomanacions

- Treballar per impulsar vies de sortida dels habitatges d'inclusió cap a altres serveis o recursos que s'adeqüin a les necessitats de cada unitat de convivència, especialment en aquells casos que ja no presenten una situació d'exclusió social i residencial de manera simultània.
- En els casos en que es disposa de recursos econòmics o immobiliaris suficients per accedir a un habitatge, considerar alternatives per oferir suport socioeducatiu desvinculat de la provisió d'un habitatge.
- En els casos en que els usuaris es troben en situació de plena autonomia, considerar alternatives d'habitatge assequible desvinculades, però, de la provisió de suport socioeducatiu regular.

L'habitatge d'inclusió com a recurs temporal

Objectius de la xarxa:

- ✓ Impulsar vies de sortida dels habitatges d'inclusió que s'adaptin a les necessitats de cada persona o unitat de convivència.

Contribucions de l'avaluació:

La disposició de recursos econòmics i immobiliaris insuficients sense previsió que aquests puguin augmentar apareix com el principal escull al caràcter temporal dels habitatges d'inclusió. Així ho testimonia el fet que un 42,6% de les unitats de convivència que es troben actualment en habitatges d'inclusió de la xarxa no tenen recursos suficients per accedir a un habitatge adequat ni potencial per augmentar-los (d'acord amb la valoració de les pròpies entitats de la xarxa). Per tant, són famílies que necessiten una solució d'habitatge permanent.

Així, si aquest és un perfil al qual es vol seguir donant resposta a través d'habitatges d'inclusió, això ha de comportar necessàriament ampliar la definició d'habitatge d'inclusió per tal que pugui ser entès també com un recurs permanent per a aquest tipus de perfils. En cas contrari, és a dir, si es vol seguir conceben els habitatges d'inclusió com un recurs temporal, s'ha de buscar altres recursos complementaris que donin una resposta satisfactòria a aquestes unitats familiars, com ara ajudes econòmiques que augmentin suficientment els seus ingressos o la provisió d'un habitatge a un preu que puguin assumir.

Recomanacions

- Debatre en el si de la XHIB quina resposta s'hauria de donar a les persones que no disposen de recursos econòmics i immobiliaris suficients ni es preveu que en puguin disposar en el futur.

L'habitatge d'inclusió com a recurs que s'adapta a les necessitats de cada usuari

Objectius de la xarxa:

- ✓ Millorar l'accés als habitatges d'inclusió dels col·lectius més vulnerables.

Contribucions de l'avaluació:

Una altra qüestió té a veure amb si l'assignació del tipus d'habitatge, és a dir, la intensitat del suport, és sempre la que millor s'ajusta a les necessitats de l'usuari. Tot i que les entitats de la xarxa són flexibles a l'hora d'assignar suport socioeducatiu als seus usuaris, en alguns casos sembla que aquests estan rebent un suport més intensiu que el que correspondria a la seva situació d'autonomia. En aquest sentit, s'ha constatat que al voltant de la meitat de les unitats de convivència dels pisos assistits se situen en un nivell d'autonomia intermedi, és a dir, que no requereixen suport per desenvolupar tasques de la vida quotidiana. Tot i així, estan en habitatges amb presència de personal 24 hores, tot i que donat el seu grau d'autonomia, un habitatge amb suport regular podria ser més adequat.

Recomanacions

- Destinar les places en habitatges assistits, que són escasses, a aquells perfils amb més manca d'autonomia i per tant amb una necessitat de suport més elevada la qual justifiqui la presència de personal les 24 hores del dia.
- Seguir sent flexibles amb la freqüència amb la que es presta suport a les unitats familiars per tal que aquest suport s'adapti a les seves necessitats. Això ha de permetre que els professionals dediquin més temps a les unitats familiars que més ho necessitin, fent un ús eficient dels recursos humans disponibles.

Quins i quants recursos complementaris es necessiten per facilitar la sortida dels usuaris que ja no compleixen amb el perfil i millorar la focalització dels habitatges d'inclusió?

Objectius de la xarxa:

- ✓ Impulsar vies de sortida dels habitatges d'inclusió que s'adaptin a les necessitats de cada persona o unitat de convivència.
- ✓ Facilitar la coordinació entre les entitats de la xarxa així com amb altres actors implicats en processos d'inclusió o cobertura de necessitats d'habitatge.
- ✓ Fer incidència política i promoure canvis en l'àmbit dels habitatges d'inclusió.

Contribucions de l'avaluació:

En el cens de 2016 les entitats reportaven que hi havia 831 places (33,11% del total) ocupades per persones que si disposessin de suficients recursos

econòmics, donat el seu grau d'autonomia, podrien viure en un habitatge sense suport.

L'estimació derivada de l'enquesta a les entitats ofereix una fotografia més completa i acurada del conjunt de persones que enlloc d'un habitatge d'inclusió podrien necessitar altres tipus de serveis. Concretament, d'acord amb les dades reportades per les entitats de la XHIB, es necessitarien alternatives d'habitatge a costos assequibles però sense suport socioeducatiu per almenys 149 unitats familiars (compostes de 324 individus) i suport socioeducatiu desvinculat de la provisió d'habitatge per unes 58 unitats familiars més (compostes per 133 persones). A més a més, hi ha 82 unitats de convivències (compostes per 127 persones) que a priori es trobarien en una situació de plena autonomia i disposició de suficients recursos per realitzar una transició fora de la XHIB.

Recomanacions

- Utilitzar aquestes estimacions per reflexionar i debatre en el si de la XHIB sobre els recursos complementaris que serien necessaris per donar sortida als usuaris que han deixat de complir el perfil de la població diana.
- Seguir acumulant coneixement sobre el perfil de necessitats de la gent que està sent atesa en habitatges d'inclusió per falta d'alternatives més adequades al seu perfil de necessitats, per promoure el disseny i implementació de recursos que permetin sortides segures dels habitatges d'inclusió.

Focalització i cobertura: dos reptes connectats i complementaris

Objectius de la xarxa:

- ✓ Disposar de major coneixement dels recursos residencials per a la inclusió social que hi ha a la ciutat de Barcelona.
- ✓ Millorar l'accés als habitatges d'inclusió dels col·lectius més vulnerables.

Contribucions de l'avaluació:

Els objectius principals d'aquesta avaluació han estat dimensionar la quantitat de places en habitatges d'inclusió que hi ha disponibles a la ciutat de Barcelona a través d'entitats que formen part de la XHIB i entendre millor qui està fent ús d'aquests recursos. Aquests dos objectius estan estretament lligats a la focalització del servei, ja que es centren principalment en entendre si els recursos disponibles estan arribant a les persones que els necessiten.

Tanmateix, hi ha una segona pregunta que també és rellevant: quantes places en habitatges d'inclusió serien necessàries per donar resposta a totes les persones que es troben en necessitat d'un habitatge d'inclusió a la ciutat de Barcelona? Per donar resposta a aquesta pregunta, una peça clau d'informació és el nombre de persones a la ciutat de Barcelona que compleixen el perfil de la població diana dels habitatges d'inclusió presentada en aquest informe. És a dir, quantes persones necessiten suport socioeducatiu per desenvolupar-se en el seu dia a dia o per assolir la plena autonomia i alhora no tenen recursos suficients per poder accedir a un habitatge adequat on viure. Tenir aquesta dada a nivell de ciutat permetria fer una estimació acurada del nombre de places en habitatges d'inclusió que hi hauria d'haver a Barcelona per assegurar que no hi ha gent en necessitat que queda desatesa.

Recomanacions

- Seguir analitzant de manera continua la focalització del servei sobre la seva població diana.
- Fer un esforç per dimensionar el nombre total de persones que es troben en necessitat d'un habitatge d'inclusió a la ciutat de Barcelona.

L'avaluació de necessitats com a exercici continu de millora i dimensionament dels serveis

El present informe representa un pas endavant en el camí que ha emprés la XHIB per generar coneixement compartit entre les diferents entitats que la componen, impulsar vies de sortida que s'adaptin a les necessitats de cada persona o unitat de convivència i millorar l'accés als habitatges d'inclusió. A més, marca unes pautes per tal que es pugui repetir de manera regular amb l'objectiu de, en la mesura del possible, anar adaptant el servei que s'ofereix als usuaris dels habitatges d'inclusió a les seves necessitats, detectar nous recursos complementaris que caldria tenir disponibles, o dimensionar el nombre de places de cada tipologia d'habitatges d'inclusió que són necessàries segons les mancances de les persones a les que es vol arribar.

Recomanacions

- Repetir de manera regular el cens d'entitats per saber com evoluciona la disponibilitat de recursos d'habitatge d'inclusió a la ciutat de Barcelona, adaptant el formulari tant a les definicions de tipus d'habitatge com de necessitat consensuades en el marc d'aquesta avaluació.
- Seguir analitzant de manera continua la focalització del servei sobre la seva població diana, animant a les entitats a classificar de manera regular als seus usuaris en els eixos de manca de recursos i manca d'autonomia.
- Fer esforços per obtenir estimacions del total de persones en necessitat d'un habitatge d'inclusió que hi ha a la ciutat de Barcelona.

7. Bibliografia

Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques. (2009). Guia pràctica 2. Avaluació de necessitats socials. Barcelona.

Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques. (2018). *Definició de necessitats socials a les que la Xarxa d'Habitatges d'Inclusió de Barcelona dóna resposta*. Barcelona.

Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques. (2018). *Informe de resultats del cens de la Xarxa d'Habitatges d'Inclusió de Barcelona*. Barcelona.

Xarxa d'Habitatges d'Inclusió de Barcelona. (2017). *Manual d'organització*. Barcelona.

8. Annexos

Figura 19. Perfil de necessitats de les persones usuàries dels habitatges d'inclusió de la XHIB, 2018. Percentatges.

Perfil dels usuaris de la XHIB		Recursos econòmics i immobiliaris		
		- Recursos insuficients sense potencial d'augmentar-los	Recursos insuficients però amb potencial d'augmentar-los	+ Recursos econòmics o immobiliaris suficients
Autonomia personal	- Requereix suport per desenvolupar tasques de la vida quotidiana i relacional	9,6	3,0	1,3
	- Requereix suport per assolir la plena autonomia	23,4	39,0	2,8
	+ Plena autonomia	4,8	10,2	5,9

Font: Elaboració pròpia a partir de l'enquesta a entitats.

Figura 20. Perfil de necessitats de les persones usuàries dels habitatges assistits, 2018. Percentatges.

Perfil dels usuaris d'habitatges assistits		Recursos econòmics i immobiliaris		
		- Recursos insuficients sense potencial d'augmentar-los	Recursos insuficients però amb potencial d'augmentar-los	+ Recursos econòmics o immobiliaris suficients
Autonomia personal	- Requereix suport per desenvolupar tasques de la vida quotidiana i relacional	30,6	9,8	1,2
	- Requereix suport per assolir la plena autonomia	15,6	31,8	2,9
	+ Plena autonomia	1,2	5,8	1,2

Font: Elaboració pròpia a partir de l'enquesta a entitats.

Figura 21. Perfil de necessitats de les persones usuàries dels habitatges amb suport, 2018.
Percentatges.

Perfil dels usuaris d'habitatges amb suport		Recursos econòmics i immobiliaris		
		Recursos insuficients sense potencial d'augmentar-los	Recursos insuficients però amb potencial d'augmentar-los	Recursos econòmics o immobiliaris suficients
Autonomia personal	- Requereix suport per desenvolupar tasques de la vida quotidiana i relacional	8,5	2,8	1,4
	Requereix suport per assolir la plena autonomia	25,2	42,3	1,9
	+ Plena autonomia	3,7	9,5	4,8

Font: Elaboració pròpia a partir de l'enquesta a entitats.

Figura 22. Perfil de necessitats de les persones usuàries dels habitatges supervisats, 2018.
Percentatges.

Perfil dels usuaris d'habitatges supervisats		Recursos econòmics i immobiliaris		
		Recursos insuficients sense potencial d'augmentar-los	Recursos insuficients però amb potencial d'augmentar-los	Recursos econòmics o immobiliaris suficients
Autonomia personal	- Requereix suport per desenvolupar tasques de la vida quotidiana i relacional	1,8	0,0	0,9
	Requereix suport per assolir la plena autonomia	15,5	17,8	10,5
	+ Plena autonomia	16,0	19,6	17,8

Font: Elaboració pròpia a partir de l'enquesta a entitats.